

Basisopleiding noodplanning & crisisbeheer

dinsdag 16 mei

Programma

A Tour de table

B Noodplanning

- Risico's identificeren
- Noodplannen
- Oefenen

C Crisisbeheer (in mijn gemeente)

- Alarmering
- What to do?
- Tools infomngmt.
- ICMS / Paragon
- Evalueren

D Varia's

E Simulatie interactie CC-Gem & CP-Ops

- Instructies
- Ronde 1
- Tussentijdse debriefing
- Ronde 2
- Debriefing

F Afsluiting

A Tour de table

DNC Limburg

- > Federale dienst
- > Ten dienste van de Gouverneur van Limburg
- > O.l.v. arrondissementscommissaris
- > 2 NPC's, 1 D5-coördinator
- > Ondersteuning kabinet

Tour de Table

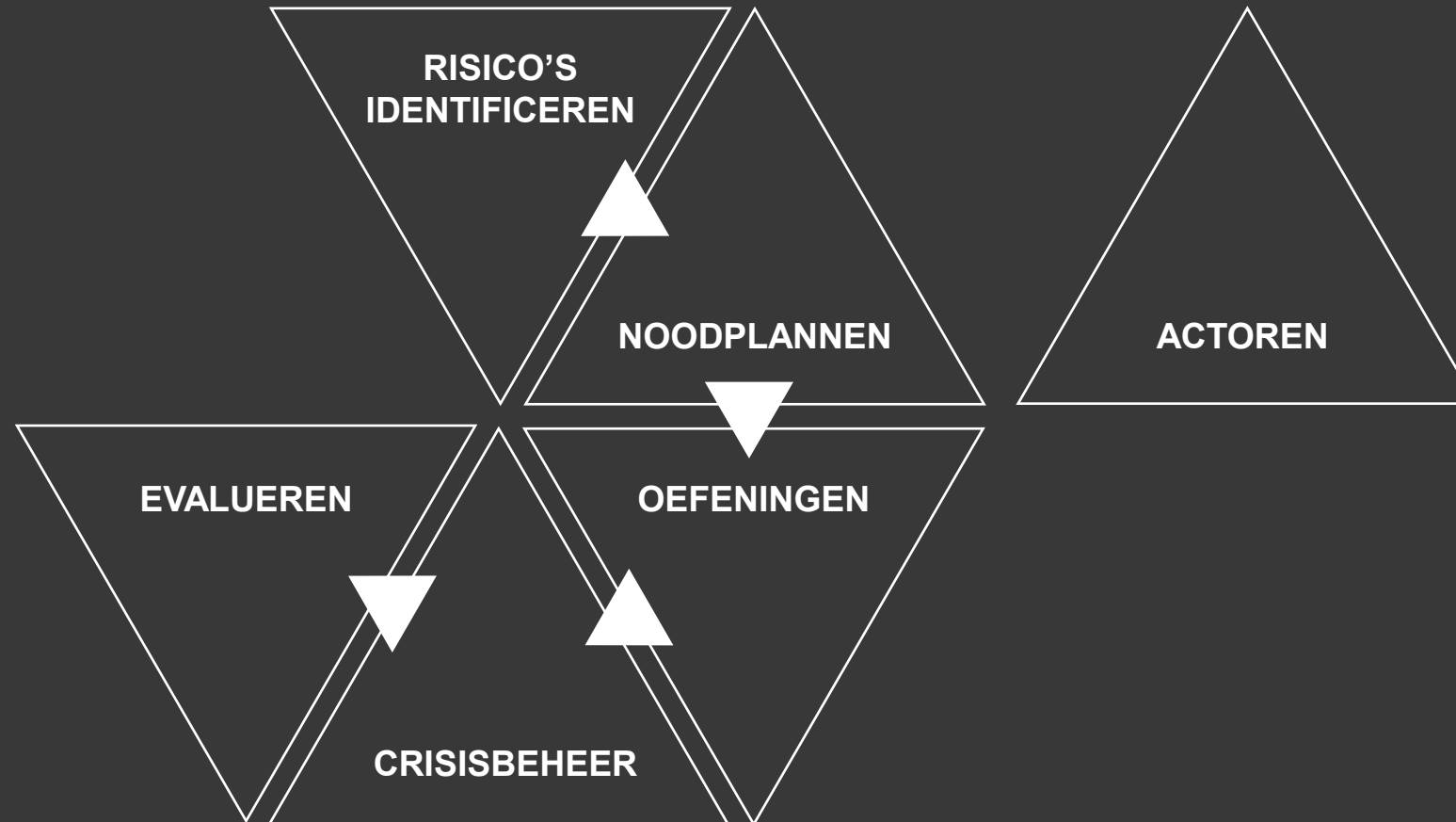
- Naam
- Gemeente en functie binnen de gemeente
- Ervaring met de materie?
 - Ik ben al betrokken geweest in noodplanning of een crisissituatie, vertel kort!
 - Voor mij is het allemaal nieuw of Chinees ;)
- Dit aspect verwacht ik vandaag te horen
- Ik heb toegang tot ICMS (aanvraag via NPC aan DNC)

B Noodplanning

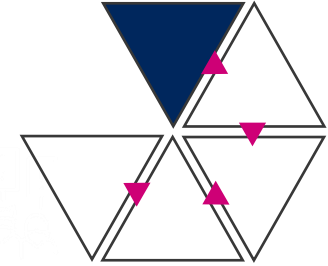

CYCLUS VAN NOODPLANNING

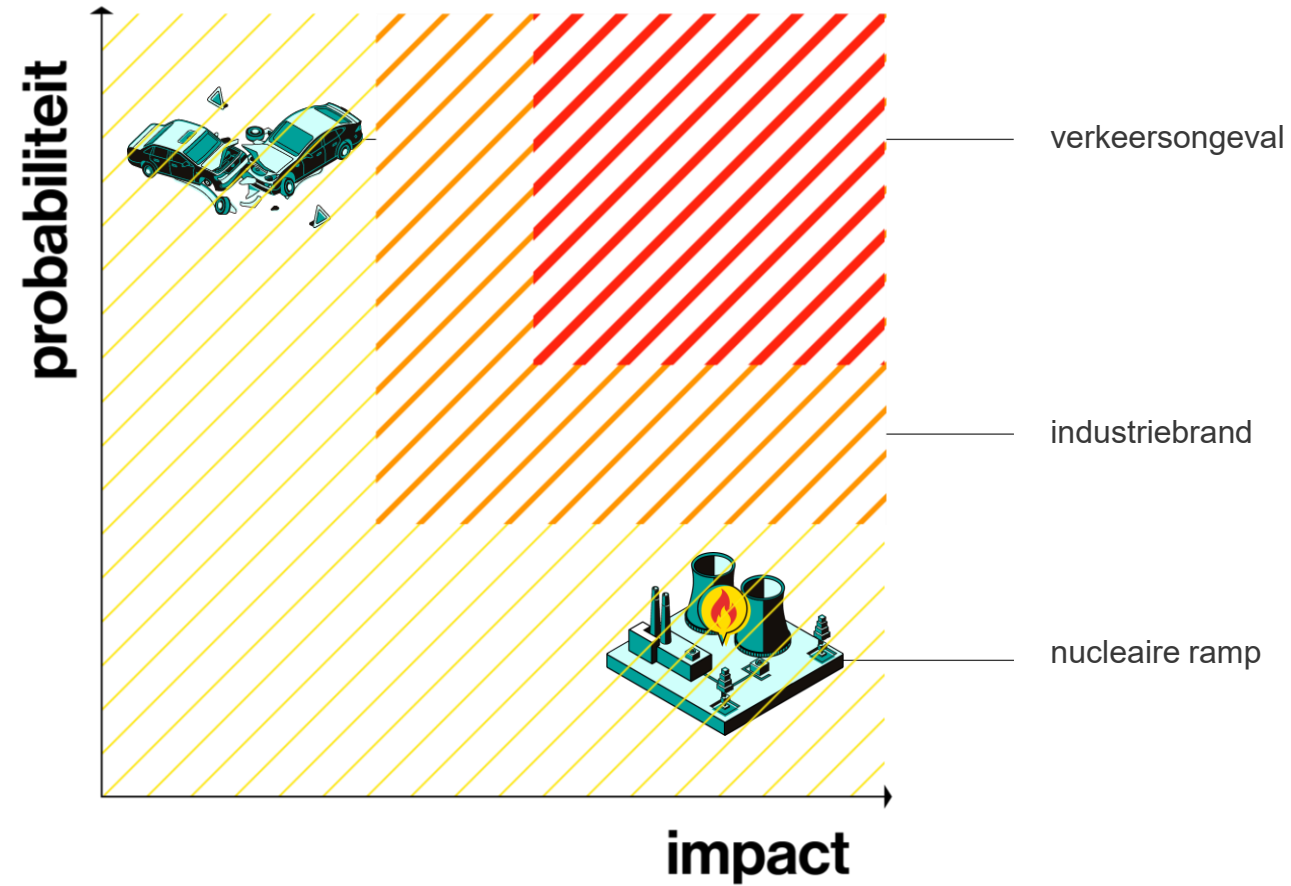

01 Risico's identificeren

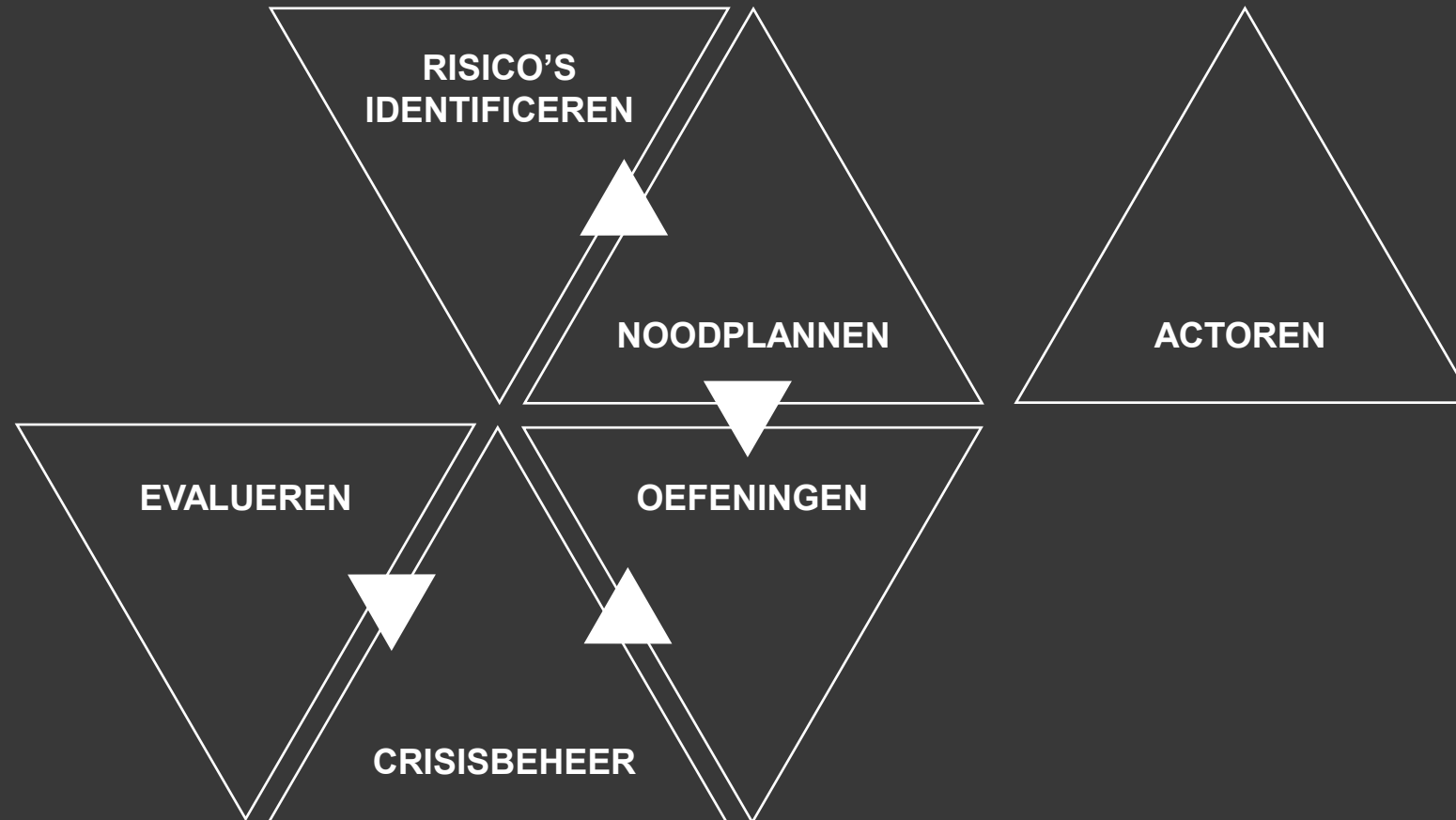
Risico's analyseren en beoordelen

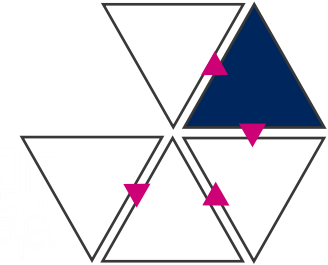

Natuurlijke risico's	Sanitaire risico's	Technologische risico's	Man-made risico's
Geologisch > Aardbeving > Tsunami > Vulkanische activiteit > Grondverschuiving > Modderstroom > Natuurbrand Meteorologisch > Overstroming > Droogte > Hittegolf > Koudegolf > Zonnestorm	Epidemie Epizoötie Contaminatie > Water > Voeding Invasieve exoten	Transportongevallen > Spoorwegongeval > Luchtvaartongeval Falen van infrastructuur > Instorten brug > Falen hoogspanningsnet > Telecomincidenten CBRNe > Chemisch: Seveso > Biologisch > Radiologisch en nucleair > Explosief	Terrorisme Openbare orde > Betogingen > Rellen > Plundering > Rave > Massa-hysterie Cybercrime

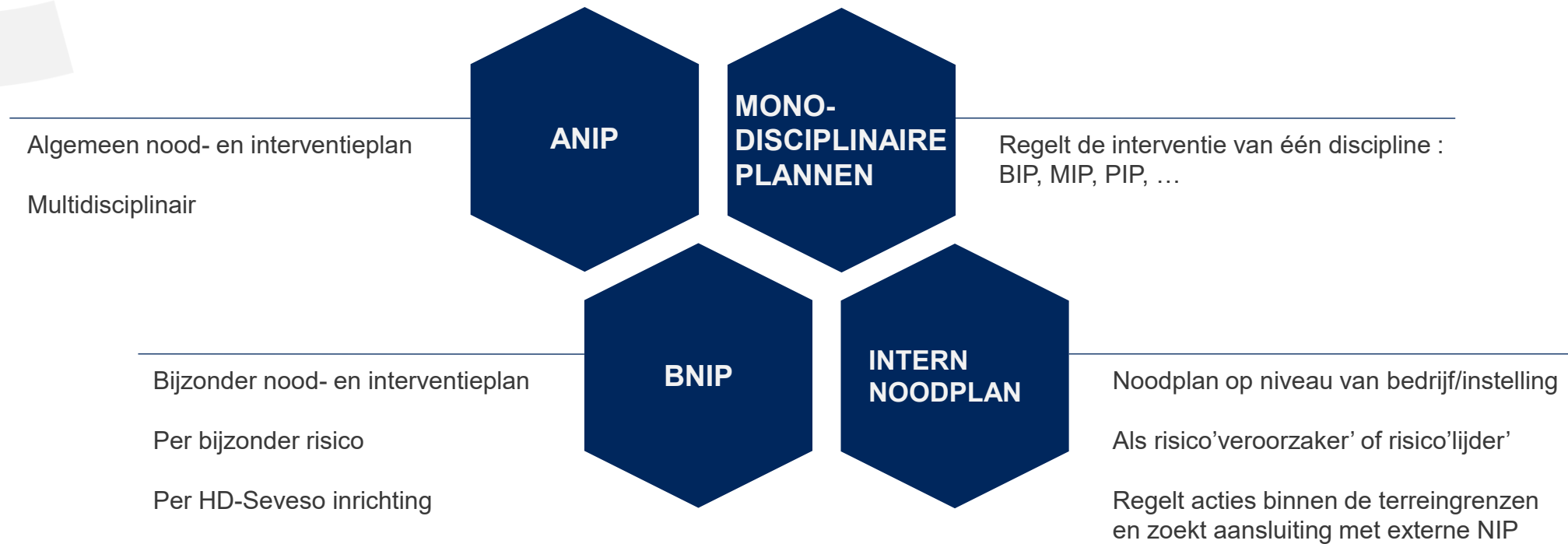

CYCLUS VAN NOODPLANNING

02 Noodplannen

ANIP: oud vs. nieuw format

INHOUD

WOORD VOORAF	2
LIJST VAN AFKORTINGEN	4
DEEL 1 Algemene informatie over het Noodplan Limburg	10
1.1 Algemene inlichtingen	10
1.1.1 Goedkeuring provinciaal ANIP	10
1.1.2 Bestemmingen	11
1.1.3 Aanpassingen (erratabeleid)	11
1.1.4 Vertrouwelijkheidsgraad	12
1.2 Werkveld en doelstelling	12
1.2.1 Risicoanalyse	12
1.2.2 ANIP	13
1.2.3 BNIP	14
1.2.4 Multidisciplinaire samenwerking	15
1.3 Bevoegde autoriteiten	15
1.3.1 Burgemeester	15
1.3.2 Gouverneur	15
1.3.3 Minister	15
1.4 Veiligheidscellen	15
1.4.1 Gemeentelijke veiligheidscel	16
1.4.2 Provinciale veiligheidscel	17
1.5 Disciplines	18
1.5.1 Discipline 1	18
1.5.2 Discipline 2	18
1.5.3 Discipline 3	19
1.5.4 Discipline 4	20
1.5.5 Discipline 5	20
1.5.6 Monodisciplinaire interventieplannen	21
DEEL 2 De fasering	22
2.1 Gemeentelijke fase	23
2.1.1 Afkondiging	23
2.1.2 Bereikbaarheid van de Burgemeester	23
2.1.3 Oproepen en alarmeren	24
2.1.4 Opheffen van de fase	25
2.1.5 Acties te ondernemen in de gemeentelijke fase	25
2.2 Provinciale fase	27
2.2.1 Afkondiging	27
2.2.2 Oproepen en alarmeren	28
2.2.3 Opheffen van de fase	28
2.2.4 Acties te ondernemen in de provinciale fase	29
2.3 Federale fase	31
DEEL 3 De coördinatie	32
3.1 De operationele coördinatie	32
3.1.1 Commandopost operaties (CP-Ops)	32
3.2 De beleidscoördinatie	36
3.2.1 Gemeentelijk coördinatiecomité (CC-Gem)	36
3.2.2 Provinciaal coördinatiecomité (CC-Prov)	38
3.2.3 Samenwerking tussen gemeentelijke en provinciale coördinatiecomités	42
3.3 Logboek	42
3.4 Opsporing en gerechtelijk onderzoek	44
DEEL 4 Organisatie van de interventiezone	45
4.1 Uitsluitingsperimeter (rood)	45
4.2 Isolatieperimeter (oranje)	46
4.3 Ontradingsperimeter (geel)	47
4.4 Gerechtelijke zone	48
DEEL 5 Noodplanningsprocessen	50
DEEL 6 Beschermingsmaatregelen voor de bevolking: schuilen, evacueren en opvangen	51
6.1 Voorafgaande informatie aan de bevolking	51
6.2 Bescherming van de bevolking tijdens een noodsituatie	53
6.2.1 Maatregelen i.v.m. schuilen en evacueren	53
DEEL 7 Afdwingbare maatregelen: opeisingen, opvoedingen	59
DEEL 8 Interventiediensten en te consulteren diensten	60
DEEL 9 Bereikbaarheidsregeling gemeenten	61
DEEL 10 Grensoverschrijdende rampenbestrijding met Nederland	62
10.1 Wettelijke basis	62
10.1.1 Bilaterale Bijstandsovereenkomsten tussen grensprovincies	62
10.1.2 Bilaterale Bijstandsovereenkomsten tussen grensgemeenten	63
10.2 Handelswijze bij grensoverschrijdende ongevallen en rampen	63
10.2.1 Wederzijdse informatieplicht	63
10.2.2 Wederzijdse bijstand tussen grensprovincies	65
10.2.3 Wederzijdse bijstand tussen grensgemeenten	66
10.3 Bereikbaarheidsregeling	67
DEEL 11 Bijlagen	68

Deel 1

Hoofdstuk 1: VOORWOORD

Hoofdstuk 2: ALGEMENE INFORMATIE

Hoofdstuk 3: Voorbereiding op het crisisbeheer

Hoofdstuk 4: Interventie- en coördinatiefasen

Bijlagen

Deel 2

P1.1: Waarschuwing van de operationele diensten en de overheden

P2.1: Afkondiging operationele coördinatie

P2.2: Aanduiding Dir CP-Ops

P2.3: Werking CP-Ops

P3.1: Afkondiging gemeentelijke/provinciale fase

P3.2: Samenroepen coördinatiecomité - crisiscel

P3.3: Werking coördinatiecomité - crisiscel

P3.4: Oproepen van ondersteunend personeel

P4.1: Multidisciplinaire communicatie

P5.1: Schuilen

P5.2: Evacuatie

P6.1: Informatie aan de bevolking

P7.1: Opvoedingen

P8.1: Opschalen / afschalen

P8.2: Opheffen van de operationele coördinatie

P8.3: Opheffen van de fase

P9.1: Nazorg

I1.1: Administratie

I1.2: Disciplines en interventiediensten

I1.3: Onthaalcentra

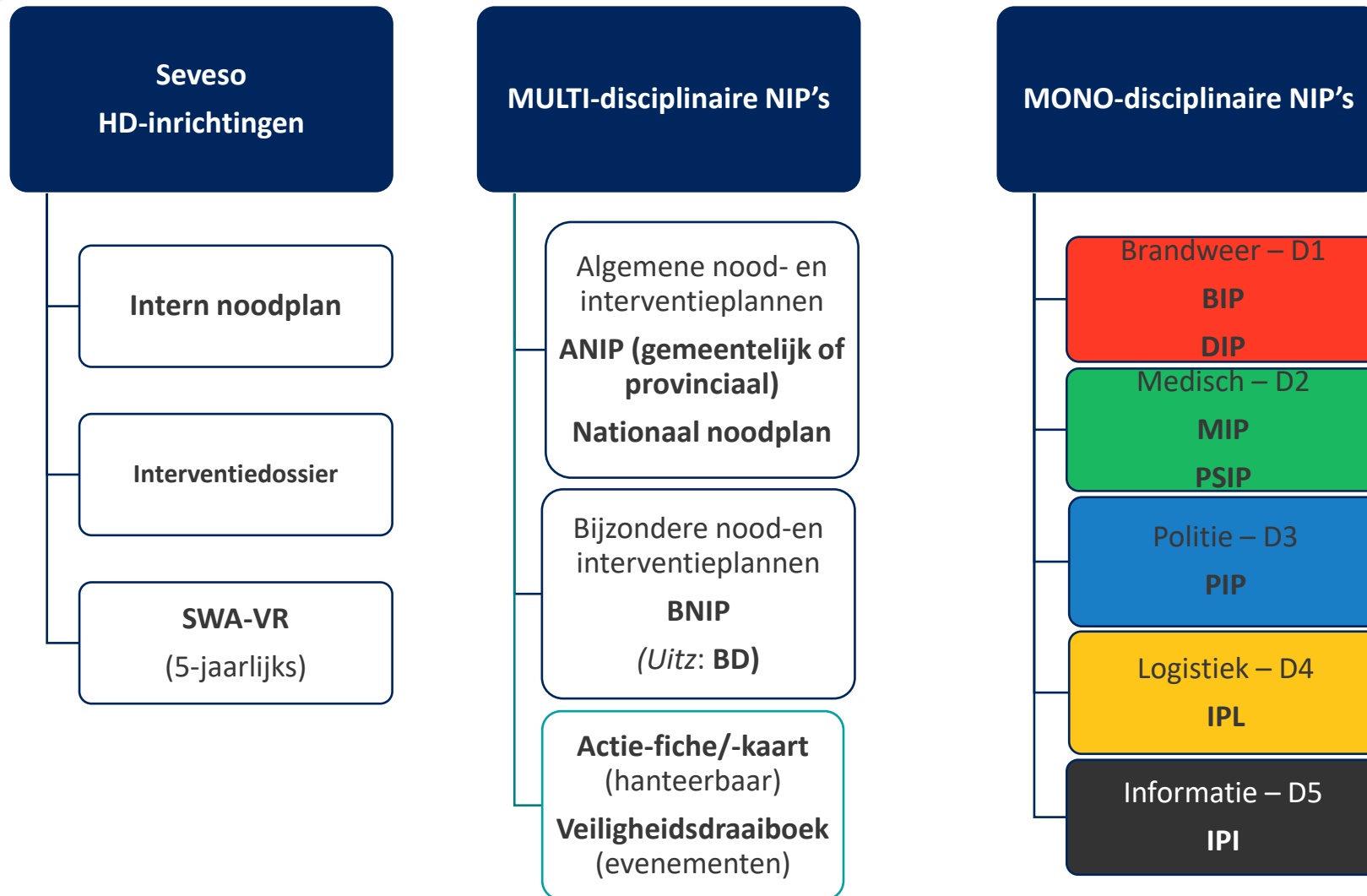
I1.4: Geattesteerde Dir-CP-Ops

I2.1: Crisiscentrum

I2.2: Alternatief crisiscentrum

Noodplannen (NIP)

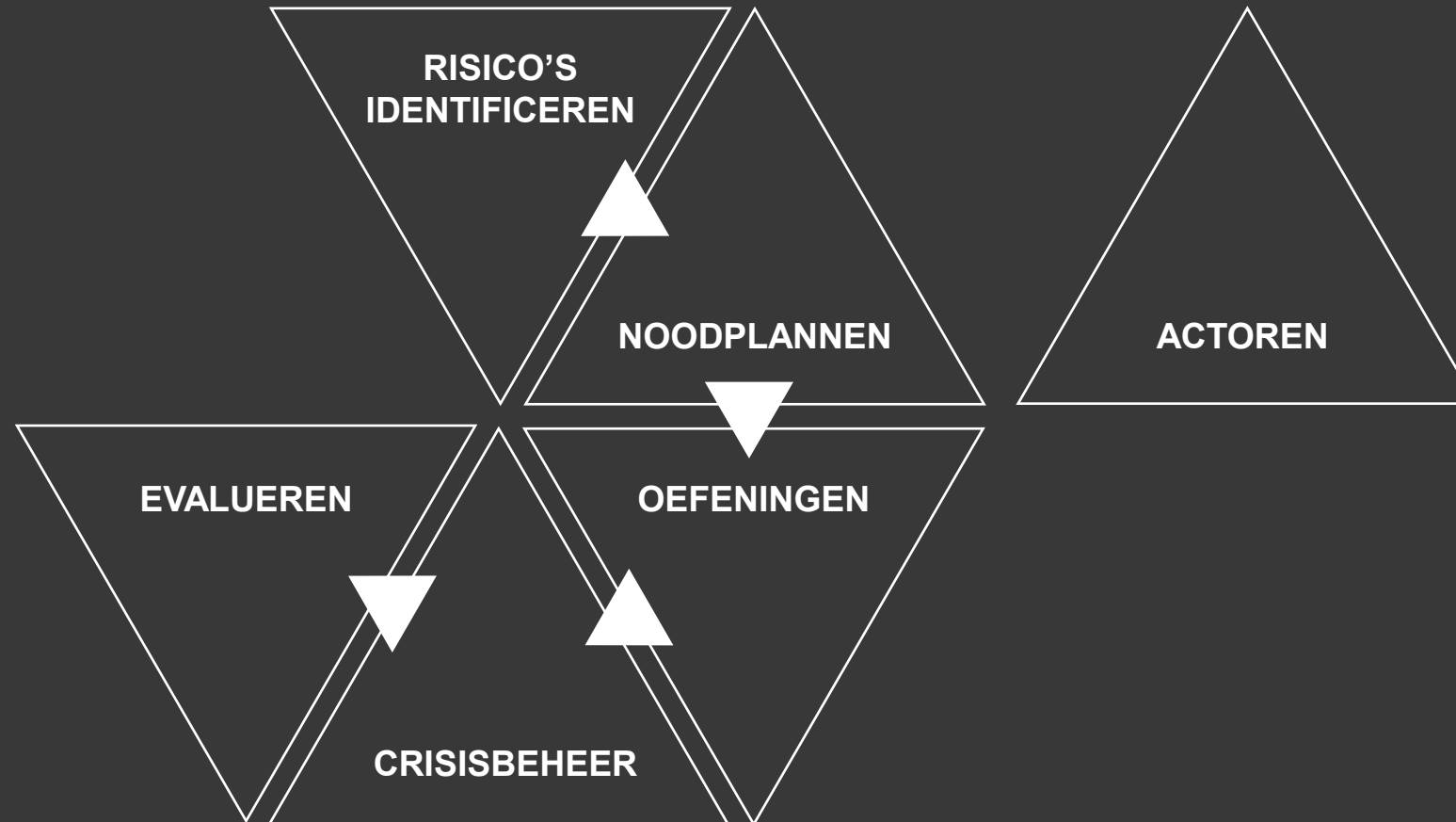

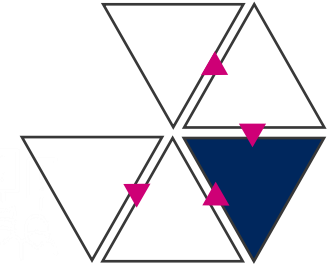
Noodplannen: en nu?

CYCLUS VAN NOODPLANNING

03 Oefenen

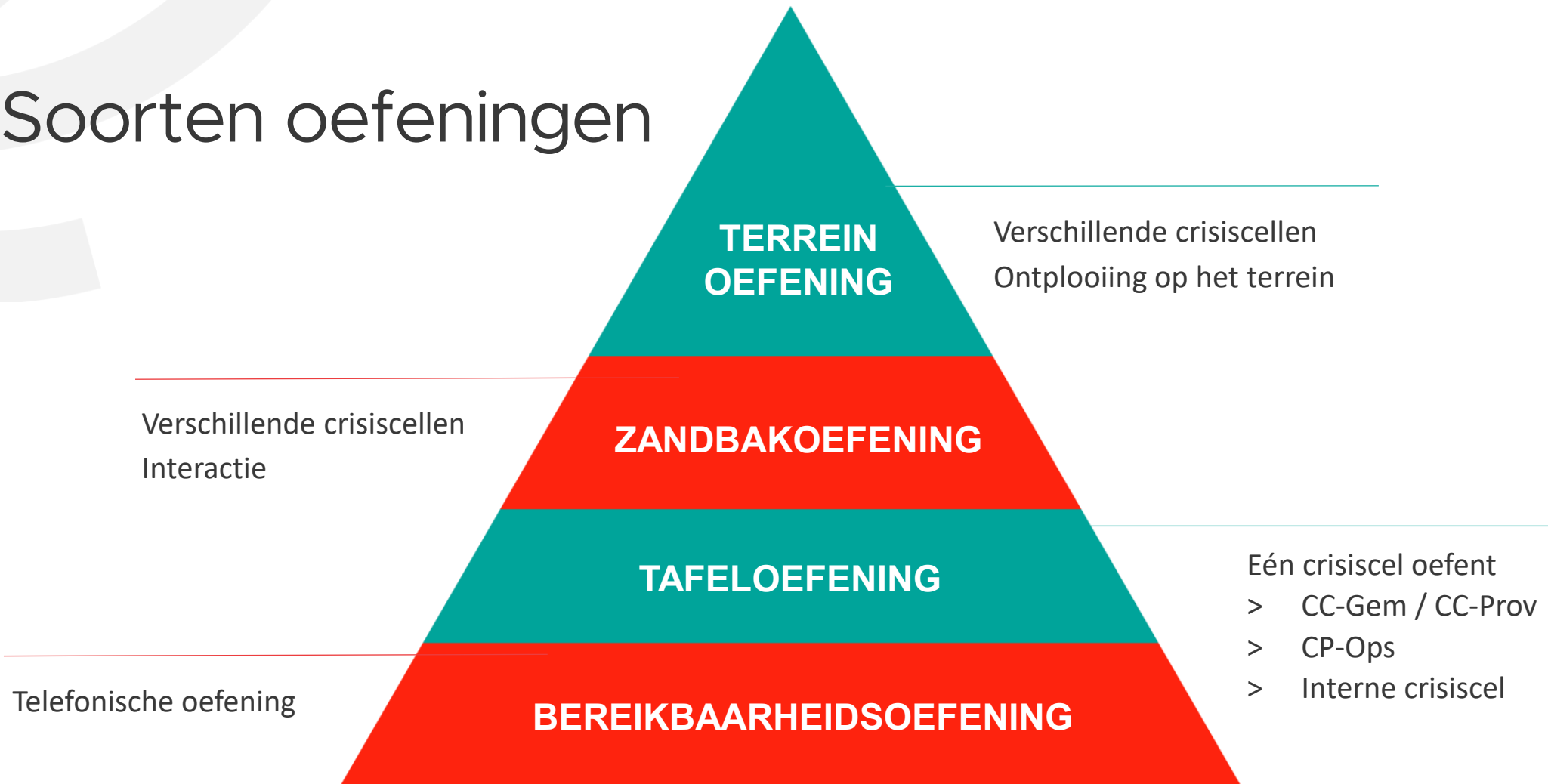

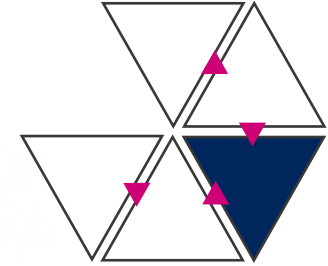
Waarom oefenen?

- > Testen van procedures in noodplannen
- > Onvoorziene obstakels ontdekken
- > Testen van de informationflow
- > Routine kweken
- > Bewustwording
- > Controle van planvorming
- > Elkaar(s werking) leren kennen

Soorten oefeningen

Provinciaal oefenbeleid

- > Gemeentelijke oefenrace
- > Grensoverschrijdende oefeningen
- > Oefeningen specifieke diensten (trein, nucleair, gevangenis, universiteit, groot evenement,...)
- > Ondersteuning aan oefeningen georganiseerd door gemeenten
- > 3-jaarlijkse Seveso-oefencyclus (wettelijke verplichting)
8-tal Seveso-oefeningen per jaar
Soms in combinatie met buur(Seveso)bedrijven
- > Graduele complexiteit
In samenspraak
Variatie
- > 2-jaarlijkse Provinciale oefening
Min. 6-jaarlijks een Seveso-oefening
Bosbrand, kettingbotsing, luchtvaartongeval, overstroming, incident pijpleidingen,...

Wat is nu de beste oefening?

> Een oefening op maat...

Elke organisatie zit op een ander niveau

Soms beter om specifieke onderdelen van de keten te testen

Oefenen op wat niet goed loopt

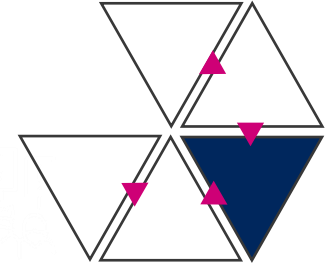
> Oefen ook de (on)conventionele dingen...

- Klaarzetten crisisruimte
- In minimum bezetting
- Back-ups
- Zonder internet of telefoonbereik ?...

You are offline.

Wi-Fi and mobile data are turned off.

Wat is **icms**?

- > Incident & Crisis Management System <https://icmsystem.be/>
- > Nationaal veiligheidsportaal
 - Login voor doelgroepen met een rol in NP & crisisbeheer
- > Filosofie en opzet van het platform
 - GEGEVENSBEHEER: Verhogen van samenwerking en informatie-uitwisseling in het kader van noodplanning
 - CRISISFUNCTIONALITEITEN: Waarborgen van de informatiedoorstroming bij de coördinatie van evenementen en noodsituaties

Voor wie is **icms?**

- > Overheden (nationaal, provinciaal, lokale besturen,...)
 - Federale overheid & NCCN
 - FDG's -> DNC
 - NPC en burgemeester van lokaal bestuur

- > Hulpdiensten (reguliere + NC112 + kruisverenigingen + technische dienst + D5 + ...)

- > Instanties en experts
 - Nutsvoorzieningen
 - HD Seveso-bedrijven
 - ...

- > Gebruikers ≠ contactpersonen
- > LOGIN: generiek (FNHerstal195.Zutendaal) & persoonlijk (Martijn.Brands)

1

ALLE CASES (760)

MIJN CASES

Noodplannen

Contactgegevens

Oefenkalender

e-Bibliotheek

Systemberichten

10/03/2021 16:52

Altijd op de hoogte van het laatste nieuws over ICMS? Lees hier onze [recentste nieuwsbrief](#) of bekijk ze allemaal in [onze e-bibliotheek](#) (NL > 1.1).

17/08/2020 17:08

Stel al je ICMS-vragen elke dinsdag van 10u tot 11u live via deze link: [Join Microsoft Teams Meeting](#).

07/10/2019 12:18

De vernieuwde handleiding voor ICM5 vindt u op [deze site](#)

28/08/2018 20:47

Opleidingen * NIEUWE DATA * [Klik hier voor meer info en inschrijving](#)

Risiko's

 Voer zoektekst in...

 Voornem NAAM

 Droogte
Normaal

 Risico op stroomschaarste
Groen

 Waarschuwingen meteo
Groen

 Risico op overstromingen
Normaal/Normale

 Dreigingsniveau terrorisme
Niveau 2

 Risico op natuurbranden
Groen

Meer weten over **icms?**

- > ICMS e-learning gebruikersgids
<https://sites.google.com/view/icms-elearning/home>
[Gebruikershandleiding printversie NL.pdf](#)
- > Met oog op de uitrol Paragon: strikte basiskennis van ICMS
 - Raadplegen / aanvullen multi-logboek
 - Raadplegen van de kaart
- > Vragen:
 - DNC Limburg
 - Team ICMS bij het NCCN icms@nccn.fgov.be

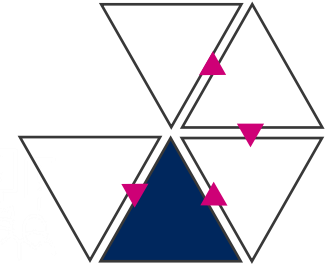

C Crisisbeheer

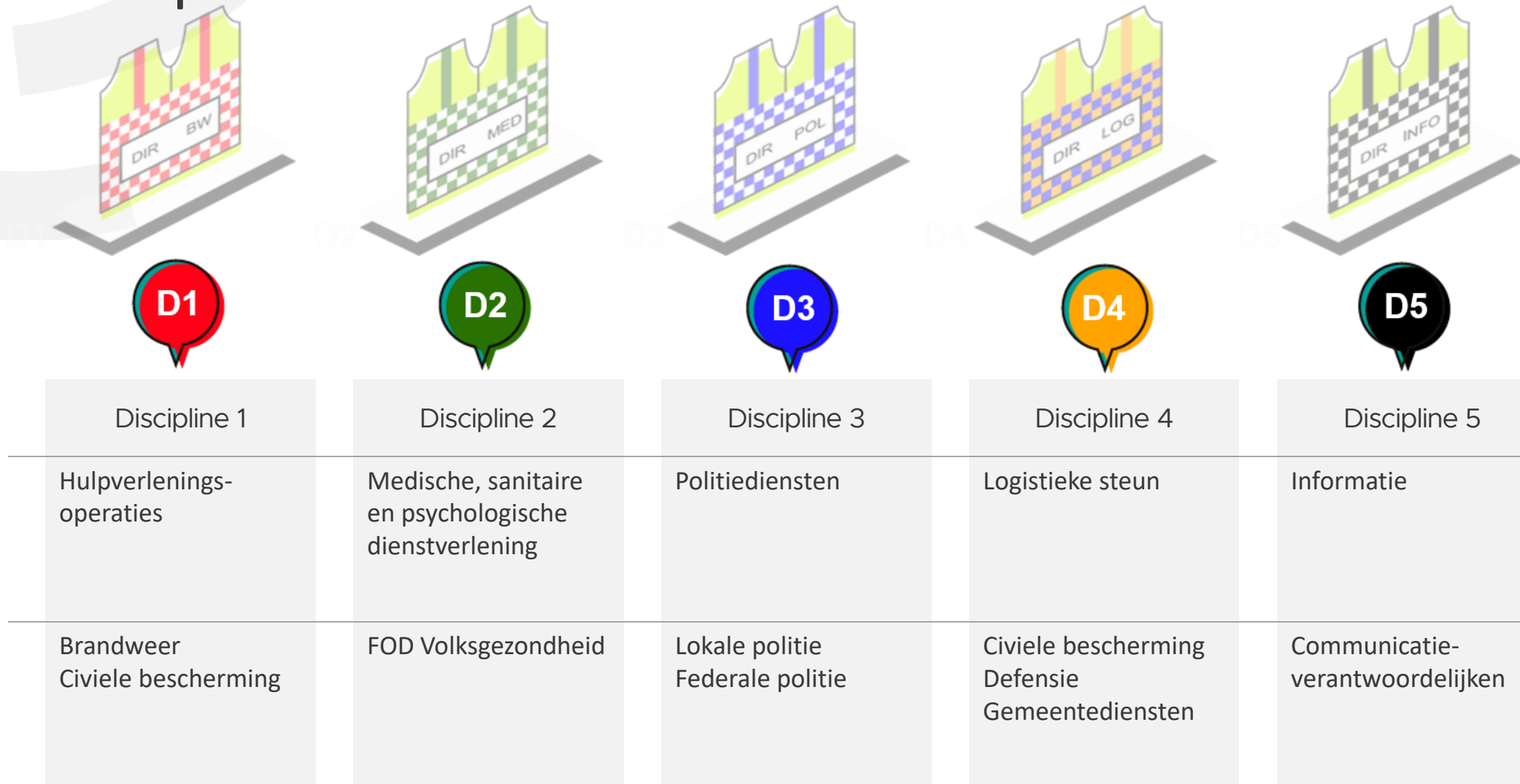

Crisisbeheer

- > Disciplines & kazuifels
- > Operationele <-> strategische coördinatie
- > Operationele coördinatie en beleidsfases
- > Simulatie

Disciplines

Operationeel

Operationele coördinatie: de verschillende interventies op het **terrein** te organiseren;

Strategisch

Beleidscoördinatie: door er een **onmiddellijk en toekomstig** antwoord op de noodsituatie bieden:

- operationele maatregelen te ondersteunen,
- de nodige beslissingen te nemen om terug te keren naar een normale situatie;

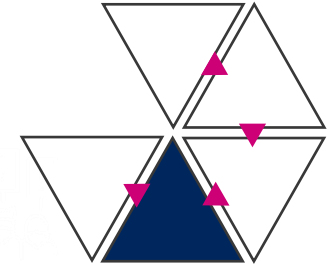
Bevoegdheden CC-GEM/PROV

- Strategische en beleidsmaatregelen
 - Evacuatie/schuilen
 - Afsluiten van wegen, voorzien van omleidingen
 - Psychosociale hulpverlening
 - Opvorderingen
 - Aandacht voor herstel en nafase
 - Knopen doorhakken
 - Communicatiestrategie
 - ...

Fases

- ➡ **Federaal coördinatiecomité**
COFECO o.l.v. minister BZ
- ➡ **Provinciaal coördinatiecomité**
CC-PROV o.l.v. gouverneur
- ➡ **Gemeentelijk coördinatiecomité**
CC-GEM o.l.v. burgemeester
- ➡ **CP-OPS o.l.v. Dir CP-OPS**

De CP-Ops

CP-Ops = Commandopost operaties

- Multidisciplinair overleg dat de operationele diensten op het terrein aanstuurt en het operationeel crisisbeheer coördineert.
- Voorgezeten door de Dir-CP-Ops die de leiding heeft over de operationele coördinatie.
- Werking atypisch
 - Korte vergadering, vaste cycli
 - Geen radiocontact
 - Beperkte aanwezig
 - To the point, rustig en efficiënt
 - Vraagt aanpassing

CP-Ops: bevoegdheden

- Alle operationele acties op het terrein
 - Bepalen van de perimeters
 - Bronbestrijding incident
 - Triage en regulatie SO's
- Strategische/beleidsmaatregelen indien er (nog) geen fase is afgekondigd.
 - Evacuatie
 - Afsluiten van wegen, voorzien van omleidingen
 - Ze zullen geen BE-Alert uitsturen, enkel gemeente
- Terugkoppeling met
 - NC112 (Sitrep en logboek ICMS)
 - ICC bedrijf
 - CC-Gem of -Prov

Verschillende crisiscellen

	CP-Ops	CC-Prov/CC-Gem (GCC)	ICC	Mono-CC & back-office
Doel	Beheersen dreiging (bron)	Beheersen Gevolgschade (effect)	Beheersen interne processen	Monodisciplinaire processen en opschaling
Profiel	Tactisch - operationeel	Strategisch - beleidsmatig	Management	Operationeel
Samenstelling	Dir-CP-Ops , Dir-Bw, Dir-Med, Dir-Pol, Dir-Log, Dir-Info, (secretaris), expert (bv. bedrijf)	Voorzitter (BM/Gouv) , NPC, Dir D1-Dir D5, experts (bv. bedrijf), ondersteuning	Uitgebreid	Uitgebreid

Belang snel & volledig alarmeren aan NC112

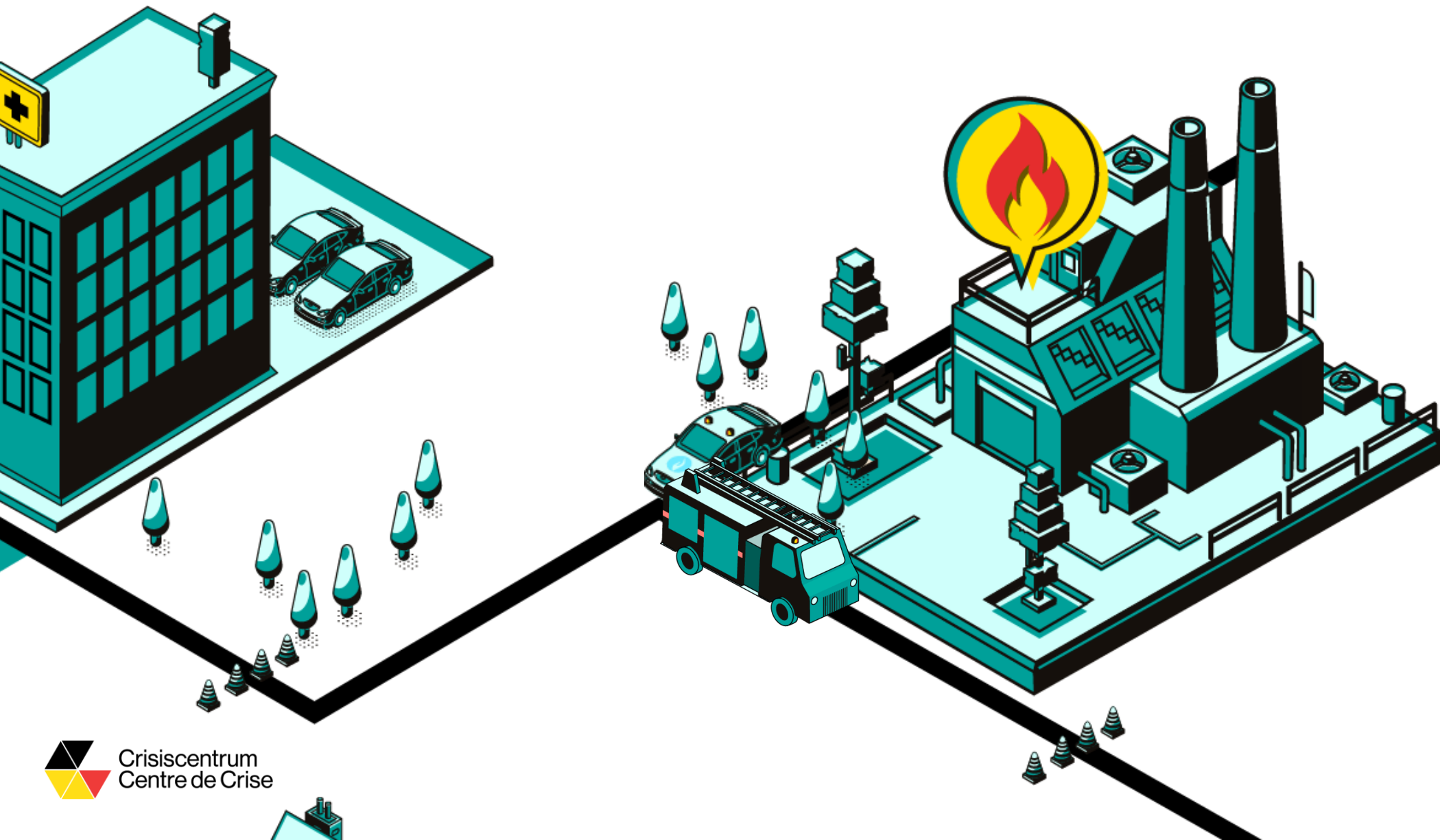
Alarmering blijkt valkuil bij veel oefeningen

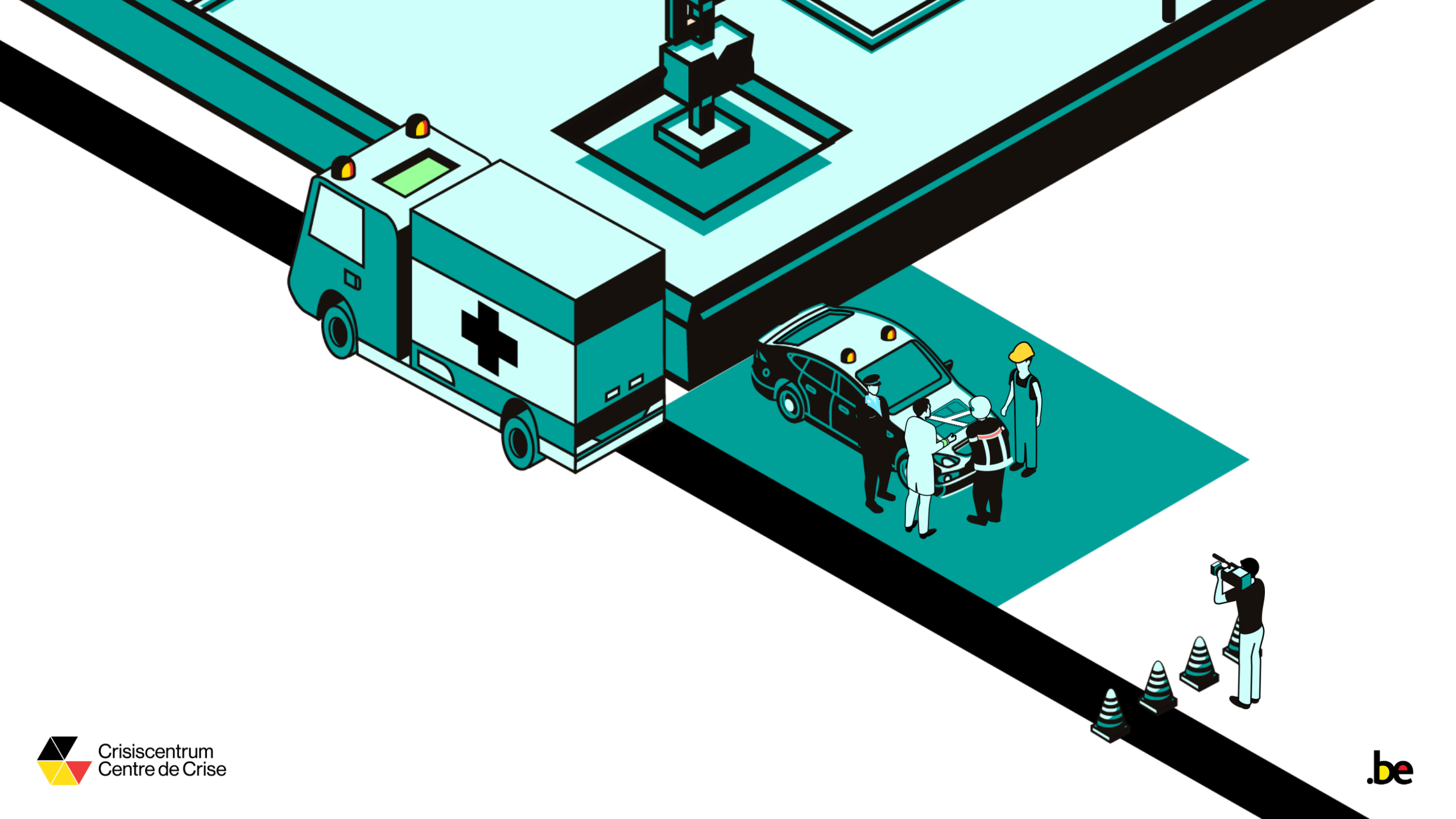
Geen kostbare tijd verliezen

Burgers bellen naar NC112 als ze iets vaststellen

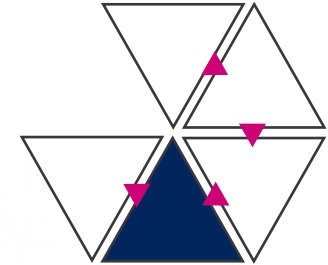
Communicatie over (secundaire) risico-objecten, gevaarlijke stoffen (belangrijk voor alle disciplines)

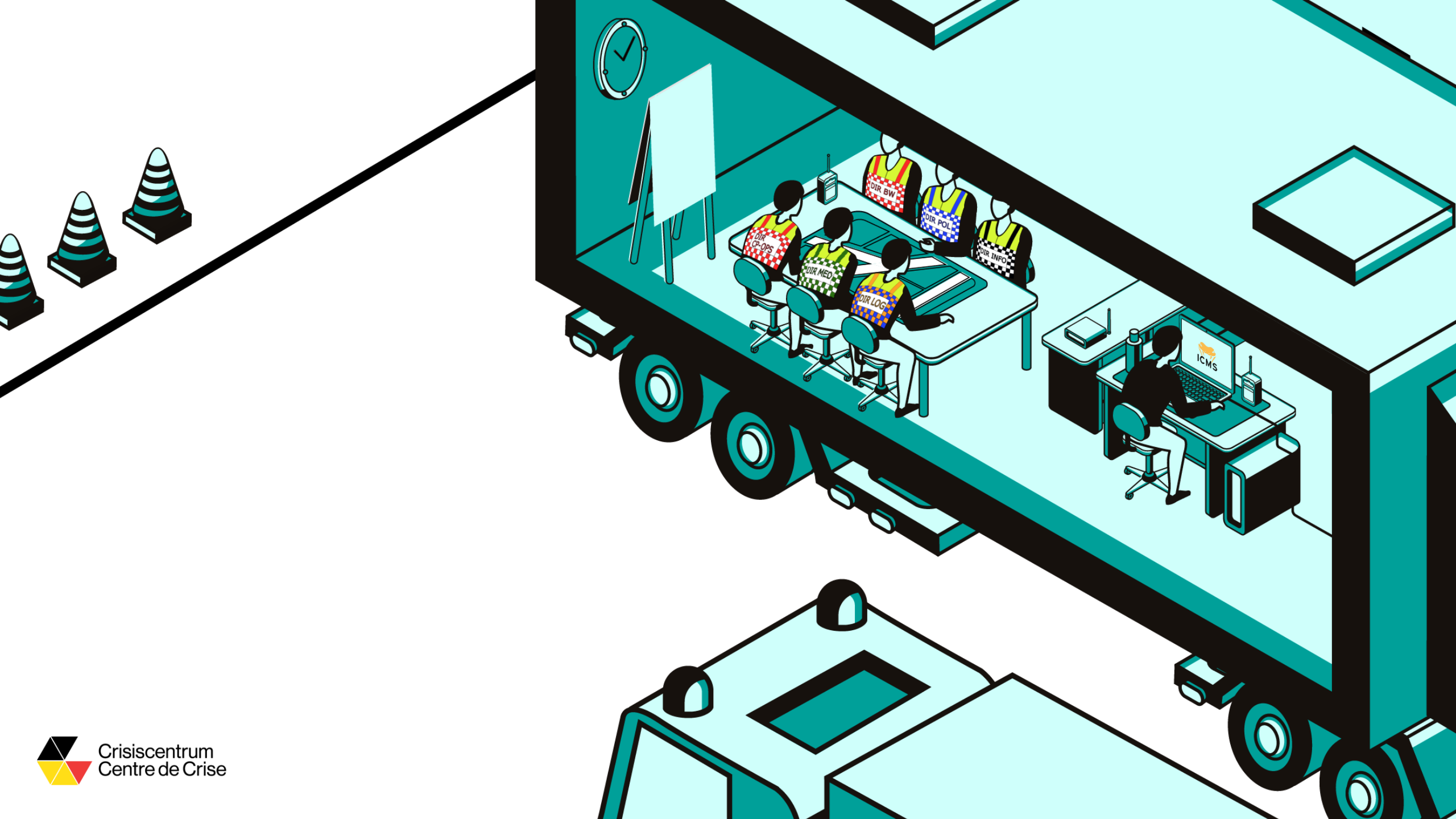

Motorkapoverleg

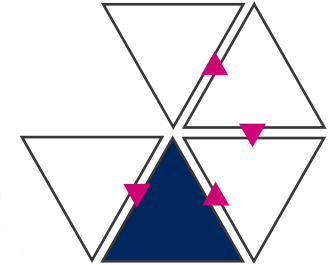
- > Als D1, D2 en D3 ter plaatse zijn
- > Vertegenwoordiger van bedrijf/instelling (technisch profiel)
- > Eerste beeldvorming
- > Evt. beslissing tot opschaling naar fase
- > Operationele afspraken
- > Zonering van de incident-site

Permanentienummers

Vanaf afkondiging van operationele coördinatie in gemeente:
BE-Alert campagne (= geen SMS naar bevolking): telefoon, sms + mail

- Burgemeester
- NPC
- D5

ICMS-case van het incident is vaak al aangemaakt (niet altijd)

- Dir CP-Ops heeft reeds contact opgenomen
- Ook dan is een proactieve houding aangewezen

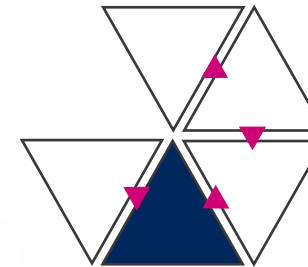
Oefening geven sitrep via METHANE-methode

<https://www.rtv.be/afleveringen/nieuws-kempen-vrijdag-31-december-a108183>

Minuut 5:07

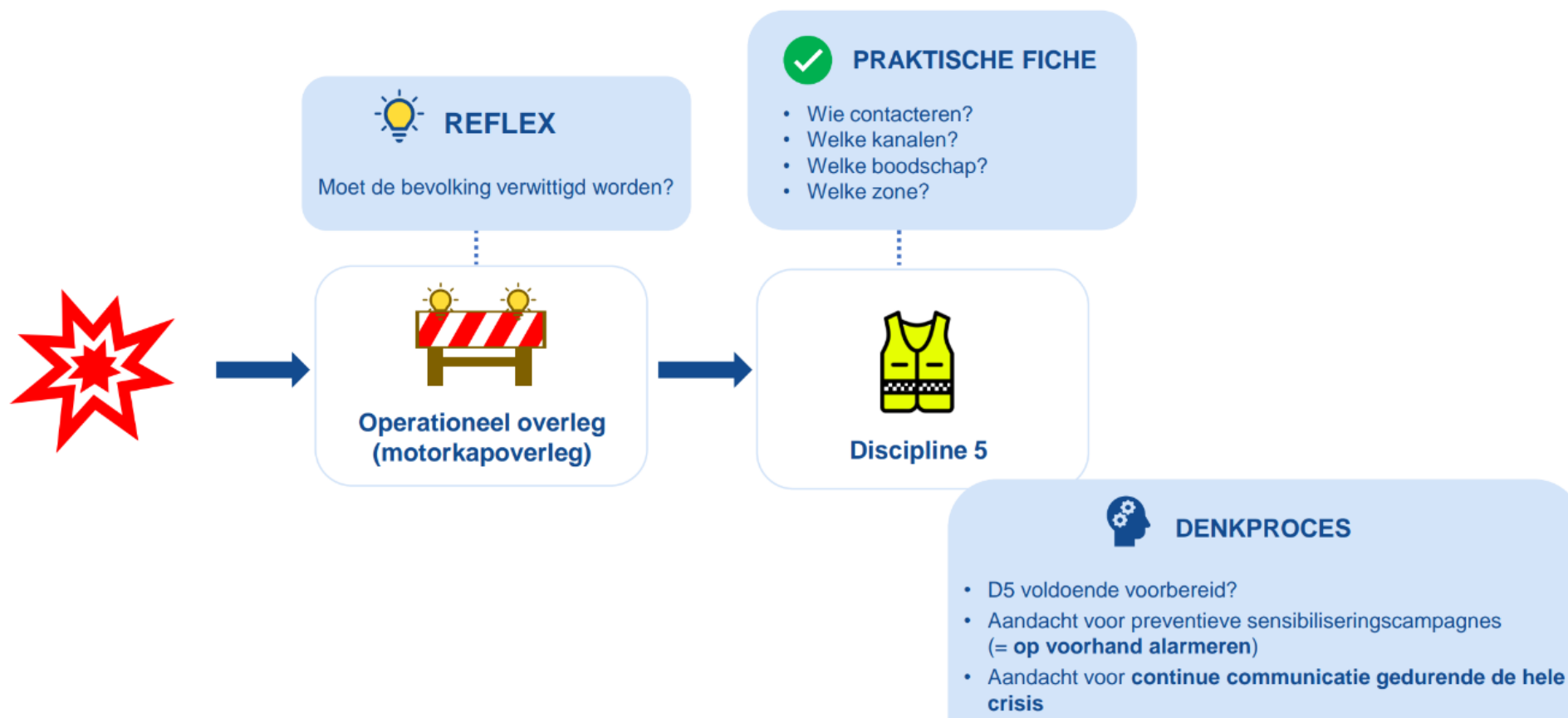
M	Major Incident	<i>'Fase uit UK'</i>
E	Exact Location	<i>Geografische locatie incident?</i>
T	Type of incident	<i>Wat voor incident is het?</i>
H	Hazards	<i>Wat zijn de potentiële gevaren</i>
A	Access	<i>Aanrijroute</i>
N	Number of Casualties	<i>Aantal gewonden</i>
E	Emergency Services	<i>Hoeveel middelen zijn er nodig</i>

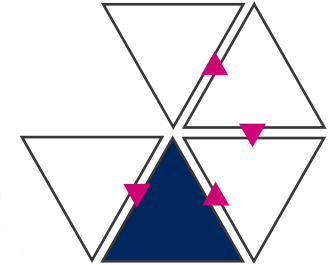
D5 tijdens een incident

ALARMERING ALS REFLEX

D5 tijdens een incident

Reflexcommunicatie:

- BE-Alert steeds door de gemeentelijke overheid
- Social media en website
- Reflexmaatregelen (schuilen/evacuëren, ramen sluiten,...)

Percommunicatie

Belang van gevalideerde informatie

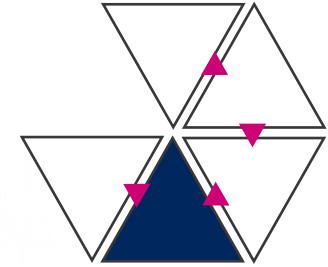
Wees voorbereid voor pers

Hoe moet het niet: https://www.youtube.com/watch?v=DiNlcKOy_e4

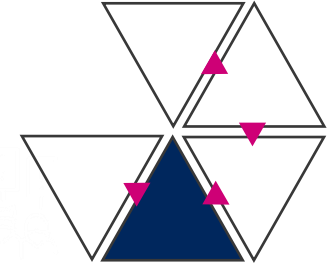

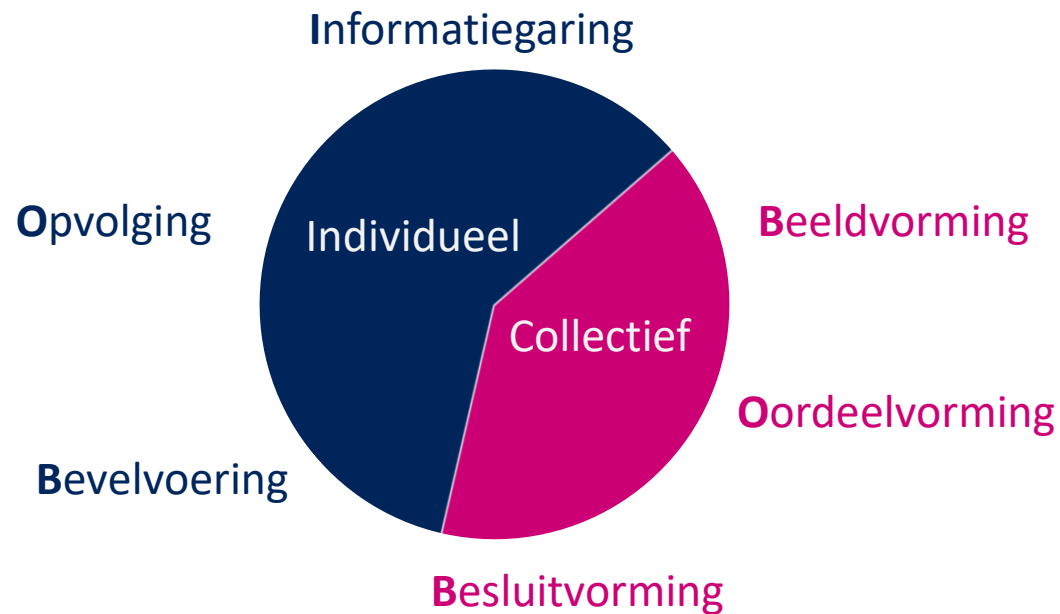
Werkafspraken in CP-Ops & CC-Gem

- > Tour de table: beperkt aantal aanwezigen, wie is wie
- > Radiostilte en geen uitvoering van taken
- > Strikte timing (10 à 20 min)

IBOBBO en vergadercyclus

IBOBBO model

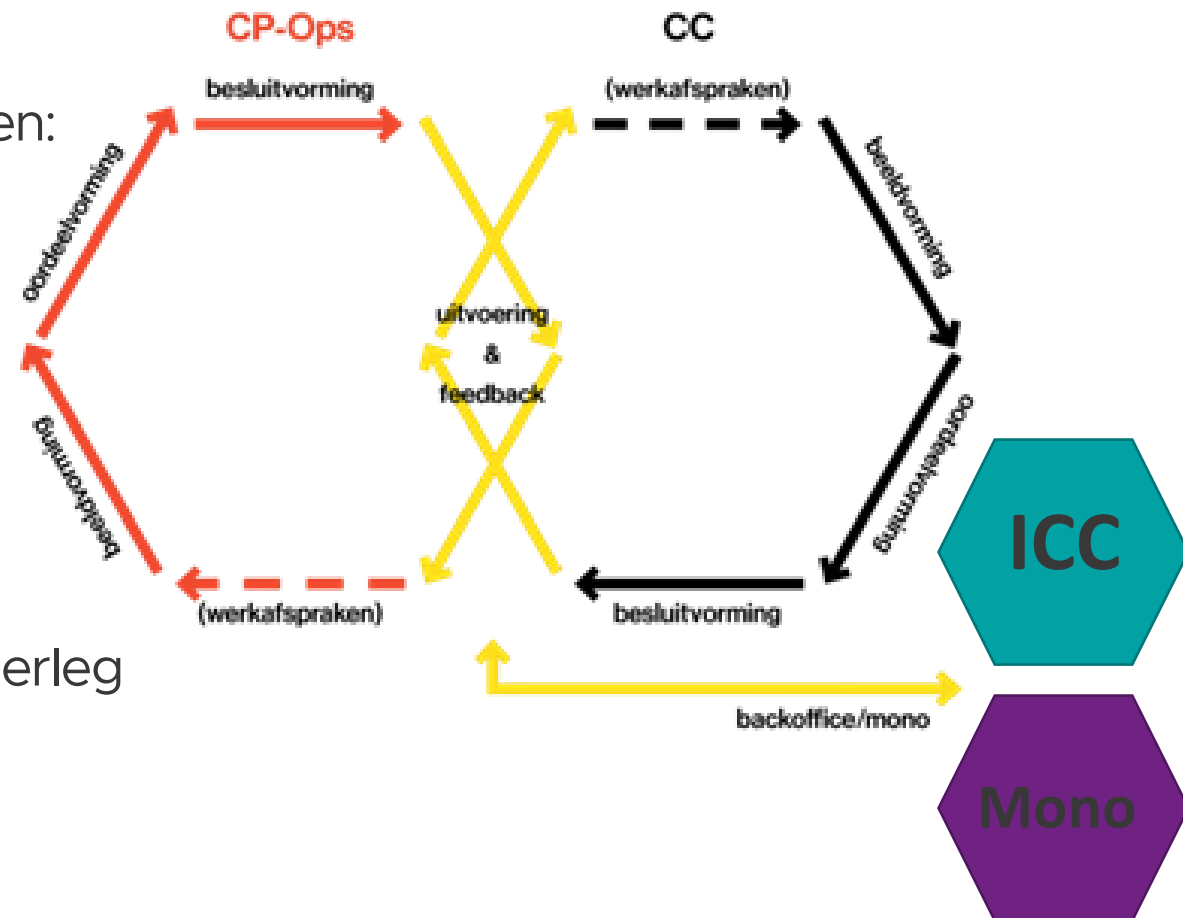
- > Informatiegaring
- > **Beeldvorming**
- > **Oordeelvorming**
- > **Besluitvorming**
- > **Bevelvoering**
- > **Opvolging**

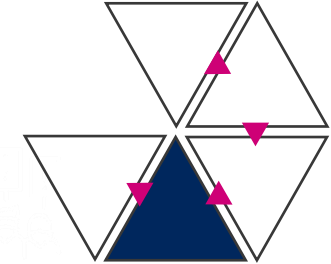
Interactie vergaderklok

Na elk overleg, terugkoppeling tussen:

- Dir CP-Ops en BM
- Dir-D en diens backoffice/terrein
- Vertegenwoordiger bedrijf en ICC

Rechtstreeks & via samenvatting overleg in multi-logboek op ICMS

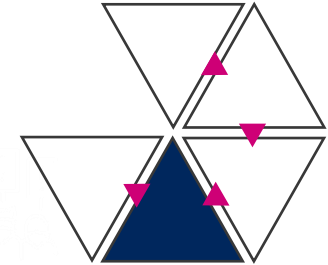

Werkmethoden

Statusbord (whiteboard) voor beeldvorming

ALGEMENE INFORMATIE					
Volgende vergadering: ...U... Communicatie-kanalen:					
SLACHTOFFERS	T0	T1	T2	T3	Betrokken
FEITEN		ACTIES		NODEN	
Wat is er gebeurd Waar Meteo		Welke maatregelen hebben we genomen?		Wat hebben we nodig? Openstaande vragen Onduidelijkheden	

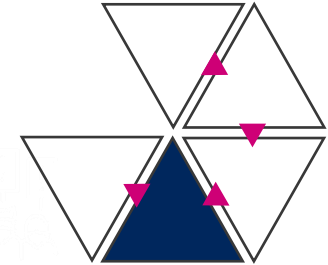
Oefening FAN-methode

<https://www.rtv.be/afleveringen/nieuws-kempen-vrijdag-31-december-a108183>

Minuut 5:07

Checklist bij een grootschalig incident

1. Beeldvorming noodsituatie

!!! contacteer de DIR-CP-Ops (of equivalent)

- wat is er gebeurd?
- waar is het gebeurd?
- omvang getroffen zone?
- beperkt tot gemeente?
- slachtoffers (aantal, ernst)?
- uitbreiding schadelijke gevolgen mogelijk?
- evacuatie nodig?
- zijn er voldoende middelen?
- gemeentelijke fase nodig?

2. Afkondiging gemeentelijke fase

!!! Informeer de NC112

!!! (Informeer de DIR-CP-Ops)

!!! informeer de gouverneur: 0473/36 27 12

- Alarmeer de leden van het CC-Gem
- Begeef u naar de CC-Gem

3. Zit het CC-Gem voor

- beleidsbeslissingen nemen
- financieel aspect beheren
- informatie valideren
- info via één kanaal verspreiden
- informeren betrokkenen en pers
- desgevallend bezoek terrein

4. Start aangepaste nazorg op

- contacteer gepaste instanties
- Welke maatregelen voor terugkeer normale situatie

5. Opheffen gemeentelijke fase

!!! Informeer de NC112

!!! (Informeer de DIR-CP-Ops)

!!! informeer de gouverneur: 0473/36 27 12

- Denk aan de evaluatie van het incident

Het kan ook anders

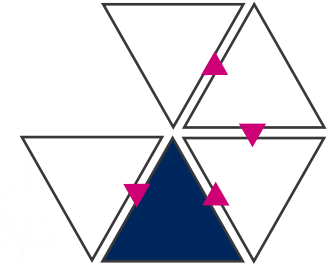
Louter operationele coördinatie

- NPC kan soms meerwaarde zijn op het terrein
- Opvolging met Dir-CP-Ops vereist
- ICMS
- DNC zal opvolgen en eventueel bellen

Gemeentelijke fase zonder operationele coördinatie

- Incident vraagt beleidsbeslissingen maar geen inzet op het terrein
- Afstemming met DNC
- Afkondigen aan NC112
- ICMS (toezien-houdende diensten en overheden)

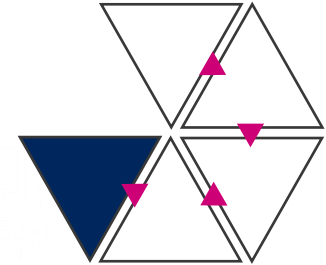
MAAR opvolging incident is steeds essentieel!!

05 Evalueren

- > Essentie
- > Door alle betrokken diensten
- > Na elk (grootschalig) incident, evenement of oefening
- > Lessons learned verwerken in noodplannen en toepassen
 - > Evaluatierapport met actieplan na oefeningen

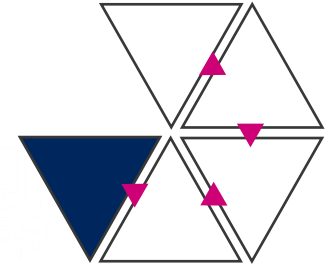

05 Evalueren (2)

In 3 fases

- > Hotwash debrief: meteen na de oefening/incident
- > Schriftelijke evaluatie: weken na de oefening/incident
- > Evaluatievergadering: bespreking evaluatieverslag

D Varia

E Oefening interactie CP-Ops / CC-Gem

Opzet van de oefening

Simulatie van interactie tussen terrein en beleidscel tijdens een noodsituatie.

Sterke simplificatie, wees daarvan bewust. In realiteit is het complexer.

Probeer je niet te verliezen in de juistheid van feiten, de doelstelling van de oefening is vooral:

- Informatie verwerken
- Beslissingen nemen
- Gebruik FAN bord
- Gebruik ICMS
- Indelen interventieterrein
- Opdeling tussen operationeel en strategische beslissingen

Instructies

Splits jullie op in 2 groepen van ongeveer 7 personen
Wie heeft een laptop met toegang tot ICMS?

Jullie spelen de CP-Ops en CC-Gem
CP-Ops gaat naar het zaaltje hierlangs
CC-Gem blijft hier zitten

- Verdeel de rollen binnen je crisiscel
- Vergadertijd is strikt 10 minuten. Anders dan de realiteit is de vergaderklok reeds bepaald.
- Na de overlegronde zal je je tegenhanger in het andere overleg moeten zoeken om info uit te wisselen zodat zij aan de slag kunnen
- In de tussentijdse debriefing kijken we snel even wat beter kan

Debriefing

Wat ging goed

Wat kon beter

Als ik opnieuw kon beginnen zou ik het anders doen

Bedankt & vragen

Gilles Driessen

gilles.driessen@limburg.be

011 23 80 16

Dienst Noodplanning & Crisisbeheer Limburg

noodplanning@limburg.be

011 23 80 13

0473 36 27 12 (permanentie)